

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Oradea

Oradea, 27 martie

Seria I, Anul XX, Nr. 9 (269), 2016

ANUL MILOSTIVIRII

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag.3;

Alegerea: Fulg sau Halteră - pag. 7-8;

Darurile Spiritului Sfânt - pag. 9-10.

PARASTAS PENTRU UN MARTIRIU

În ziua pomenirii celor 40 de mucenici din lacul Sebaste, în Capela greco-catolică din „Palatului Episcopului”, Beiuș, s-a săvârșit slujba religioasă, de către părintele protopop Zima Zorel alături de părintele Slobodnic Iosif, pentru pomenirea deținuților politici din Beiuș, trecuți la cele veșnice. Biserica de Răsărit și de Apus, în 9 martie, respectiv, 10 martie îi comemorează pe cei 40 de ostași, care prin jertfa vieții lor închinată credinței creștine statornice, au devenit cei patruzeci de sfinți martiri din Armenia. Cei 40 de ostași formează eșantionul reprezentativ al miilor de creștini care au înfruntat greutățile, chinurile și, chiar, moartea fără să se abată de la credința lor.

Slujba de parastas săvârșită la 9 martie, la inițiativa deținuților politici din Beiuș, rămași în viață, a fost închinată tot unui eșantion: eșantionul deținuților politici din Beiuș, reprezentativ pentru sutele și miile, zecile de mii de români care au suportat batjocura, umilința și tortura regimului bolșevic-comunist, unii dându-și chiar viața pentru credința în Dumnezeu, iubirea de țară și neam, apărarea libertăților democratice.

Cuvântul de învățătură a părintelui Zorel a transmis celor prezenți o stare emoțională intensă, o stare de recviem a unui suflet colectiv ce omagiază curătenia și vitejia trecutului. Peste această trăire s-a suprapus, întărindu-o, cuvântul rostit de domnul profesor Bodea Traian, care și-a trăit adolescența precum „adolescenții

în zeghe” din cartea semnată de domnia sa... o adolescență chinuită, dar întărită în demnitate și de către un preot greco-catolic, coleg de celulă.

Salutăm doar două afirmații revelatoare pentru a argumenta cele susținute. Părintele Zorel spunea: „Suntem onorați că am fost invitați să celebrăm acest parastas în onoarea martiriului trăit de deținuții politici... Acest loc (capela) este un loc rănit, un loc al durerii, pentru că Biserica Greco-Catolică a trăit precum deținuții politici, martiriul acelor ani de prigoană comunistă”. Ne permitem să adăugăm o informație conform căreia, episcopul greco-catolic Vasile Hosu, a fost arestat tocmai din acest fost „Palat episcopal”. Domnul profesor Bodea Traian a combătut și a argumentat cu tărie susținerea unora care afirmă că poporul român este „un popor laș”. Lotul celor 70 de elevi ai Liceului Samuil Vulcan, care au cunoscut detenția politică este un argument suficient pentru această susținere.

Activitatea de pomenire s-a finalizat prin depunerea de coroane la monumentul deținuților politici, ridicat în Piața Samuil Vulcan din Beiuș, într-un spațiu de referire istorică, străjuit de ctitoria episcopului Samuil Vulcan, Școala întemeiată la 1828, de Biserica Greco-Catolică „Sfântul Dumitru” sfințită la 1800 și de Palatul episcopal, reședința de vară a episcopului greco-catolic de Oradea.

Ioan DĂRĂBĂNEANU

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Ioan Măgherușan

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Să învățăm să fim milostivi ca Tatăl

6.03.2016

Iubiți frați și surori, bună ziua!

În capitolul al cincisprezecelea al Evangheliei lui Luca găsim cele trei parabole ale milostivirii: cea a oii regăsite (v. 4-7), cea a monedei regăsite (v. 8-10) și marea parabolă a fiului risipitor, sau mai bine zis, a tatălui milostiv (v. 11-32). Astăzi, ar fi frumos ca fiecare dintre noi să ia Evanghelia, acest capitol 15 al Evangheliei după Luca, și să citească cele trei parabole. În cadrul itinerarului Postului Mare, Evanghelia ne prezintă tocmai această ultimă parabolă a tatălui milostiv, care are ca protagonist un tată cu cei doi fii ai săi. Relatarea ne face să percepem câteva trăsături ale acestui tată: este un om mereu gata să ierte și care speră împotriva oricărei speranțe. Uimește înainte de toate toleranța sa în fața deciziei fiului mai tânăr de a pleca de acasă: ar fi putut să se opună, știindu-l încă imatur, un tânăr băiat, sau să caute vreun avocat pentru a nu-i da moștenirea, fiind încă viu. În schimb îi permite să plece, deși prevede posibilele riscuri. Așa acționează Dumnezeu cu noi: ne lasă liberi, chiar să greșim, deoarece creându-ne ne-a oferit marele dar al libertății. Ne revine nouă să ne folosim bine de el. Acest dar al libertății pe care Dumnezeu ni-l dă mă uimește mereu!

Însă dezlipirea de acel fiu este numai fizică; tatăl îl poartă mereu în inimă; așteaptă încrezător întoarcerea sa; scrutează drumul în speranța de a-l vedea. Și într-o zi îl vede apărând din depărtare (cf. v. 20). Însă aceasta înseamnă că el, în fiecare zi, se urca pe terasa casei ca să vadă dacă i se întorcea fiul! Se înduioșează atunci când îl vede, îi aleargă în întâmpinare, îl îmbrățișează, îl sărută. Câtă duioșie! Și acest fiu chiar a făcut multe trăsnași! Însă tatăl îl primește așa.

Aceeași atitudine o rezervă tatăl și fiului mai

mare, care a rămas mereu acasă și acum este supărat și protestează pentru că nu înțelege și nu împărtășește toată acea bunătate față de fratele care a greșit. Tatăl îi iese în întâmpinare și acestui fiu și îi amintește că ei au fost mereu împreună, au totul în comun (v. 31), dar trebuie primit cu bucurie fratele care în sfârșit s-a întors acasă. Iar aceasta mă face să mă gândesc la un lucru: când unul se simte păcătos, se simte cu adevărat puțin lucru, sau cum l-am auzit pe cineva – mulți – spunând: „Părinte, sunt o murdărie!”, atunci este momentul de a merge la Tatăl. În schimb, când unul se simte drept – „Am făcut mereu lucrurile bine...” –, la fel Tatăl vine să ne caute, pentru că acea atitudine de a se simți drept este o atitudine rea: este mândria! Vine de la diavol. Tatăl îi așteaptă pe cei care se recunosc păcătoși și merge să îi caute pe cei care se simt dreți. Acesta este Tatăl nostru!

În această parabolă se poate întrevedea și un al treilea fiu. Un al treilea fiu? Și unde? Este ascuns! Este cel care „nu a considerat un beneficiu propriu egalitatea Sa cu Dumnezeu, ci s-a despuiat pe sine luând firea sclavului” (Fil 2,6-7). Aceste Fiu-Sclav este Isus! Este extinderea brațelor și a inimii Tatălui: El l-a primit pe risipitor și a spălat picioarele sale murdare; El a pregătit ospățul pentru sărbătoarea iertării. El, Isus, ne învață să fim „milostivi precum este Tatăl”.

Figura tatălui din parabolă dezvăluie inima lui Dumnezeu. El este Tatăl milostiv care în Isus ne iubește peste orice măsură, așteaptă mereu convertirea noastră ori de câte ori greșim; așteaptă întoarcerea noastră când ne îndepărtăm de El crezând că putem să reușim fără El; este mereu gata să ne deschidă brațele sale orice lucru s-ar fi întâmplat. Ca tatăl din Evanghelie, și Dumnezeu continuă să ne considere fii ai Săi când ne simțim răătăciți și ne vine în întâmpinare cu duioșie când ne întoarcem la El. Și ne vorbește cu atâta bunătate când noi credem că suntem dreți. Greșelile pe care le comitem, chiar dacă sunt mari, nu rănesc fidelitatea iubirii Sale. În Sacramentul Reconcilierii putem mereu să pornim din nou: El ne primește, ne redă demnitatea de fii ai Săi și ne spune: „Mergi înainte! Fii în pace! Ridică-te, mergi înainte!”

În această perioadă de Post Mare care ne mai desparte de Paști, suntem chemați să intensificăm drumul interior de convertire. Să ne lăsăm ajunși de privirea plină de iubire a Tatălui nostru și să ne întoarcem la El cu toată inima, respingând orice compromis cu păcatul. Fecioara Maria să ne însoțească până la îmbrățișarea regeneratoare cu Milostivirea Divină.

Otilia BĂLAȘ

Părintele Alexandru Ciura - 80 de ani de la stingerea din viață

15 noiembrie 187 - 2 martie 1936

„Alexandru Ciura și-a câștigat cel mai plăcut și mai curat stil literar în proza beletristică ardeleană, după Slavici care trecuse în Țară [...] Alexandru Ciura a avut un merit deosebit, care îi va fi recunoscut odată în istoria literară”. Ion Agârbiceanu

„Uitat cu desăvârșire astăzi”, sunt cuvintele prin care Mircea Zăciu deschide paginile închinatelor părintelui Alexandru Ciura, din volumul „Masca geniului”.

Este adevărat, este uitat... Ar fi putut fi altfel după încercarea de lichidare a Bisericii Române Unite cu Roma în 1948? Câte eforturi s-au făcut ca Biserica Unită să fie ștearsă din conștiințe!! Și oamenii ei!!

Da, a fost uitat unul dintre redactorii revistei „Luceafărul”, care, alături de Octavian Goga și Octavian Codru Tăslăuanu i-a dat strălucire. A fost uitat redactorul foii „Unirea” din Blaj, „tezaur al Bisericii și al presei românești”. A fost uitat preotul greco-catolic, prozatorul, profesorul, publicistul și omul cu sufletul senin și bun.

Este trist să aflăm că Alexandru Ciura însuși s-a izolat după Primul Război Mondial, incapabil să se adapteze unei lumi în care valorile umaniste pentru care plecase, ca și continuator al Școlii Ardelene, erau nesocotite.

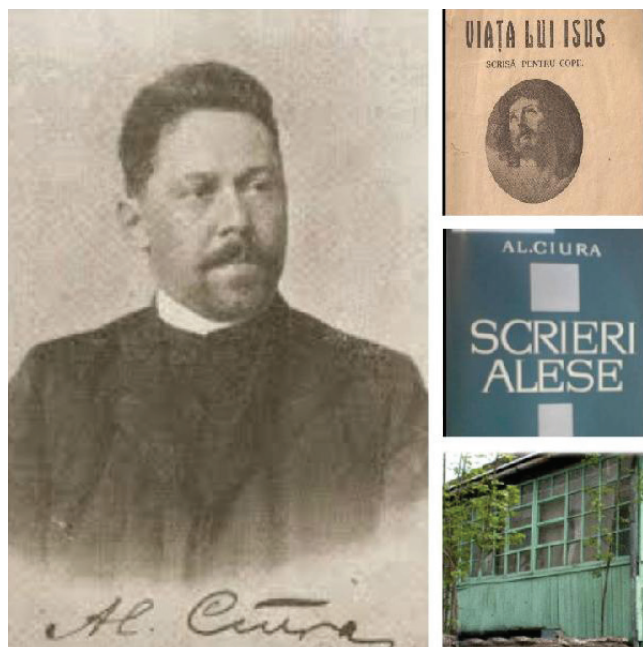
Referindu-se la această izolare, Ion Agârbiceanu va spune „muștrător”: „După biruință, alții - la gloria cărora contribuise și el cu condeii săi - nu l-au chemat. Ajuns ceea ce ar fi ajuns și sub regimul străin, director de liceu, între puțini a rămas să continue tradiția de modestie și muncă” („Alexandru Ciura” în volumul Mircea Zăciu, „Masca geniului”, Editura pentru Literatură, 1967, p.342).

Alexandru Ciura s-a născut în Țara Moșilor, la Abrud, unde tatăl său era preot greco-catolic - prin tradiție, preoții Abrudului erau din aceeași familie, urmau din tată în fiu. Bunicul, Iosif Ciura, a fost preot în Bucium Sasa, unde, peste ani avea să fie preot Ion Agârbiceanu.

După școala primară urmată la Abrud, continuă studiile - liceul - la Blaj. Ca și Eminescu, ajuns la Blaj, de pe dealul Hulei, copilul s-a oprit și a privit „fascinat incendiul festiv pe care amurgul îl aprinsese în toate geamurile școlilor blăjene”. Blajul i-a deschis plăcerea pentru studiu și pasiunea pentru lectură, i-a modelat personalitatea. În internatul de la Blaj lectura predilectă era colecția revistei „Familia”: „Cetiam în lungile silenții din internat, romane și seara în dormitor le povesteam iarăși”, ne destăinuie în amintirile sale.

În „Familia” își va publica primul foileton (1895), iar din anul următor va fi colaboratorul fidel al revistei.

„Societatea de lectură” a liceului din Blaj strângea elevii din ultimele clase de liceu, pe cititorii de literatură beletristică - biblioteca liceului avea mii de volume - și pe tinerele talente, care își puteau vedea primele încercări literare publicate în revista societății. Mulți dintre oamenii noștri mari acolo își au începuturile scrisului lor.

Ultimele două clase de liceu le face la Sibiu, acolo își ia și bacalaureatul.

Între 1894-1898 este la Budapesta, unde studiază Teologia. La finalul acestor ani se înapoiază la Blaj, pentru un an, ca profesor de Morală la „Seminarul Teologic”. Reia studiile la Facultatea de Litere a Universității din Budapesta - 1899-1902 -, specializându-se în limba română și limbile clasice: latina și elina.

Teza de licență, „Eminescu și Coșbuc. Note comparative”, este o analiză profundă a operelor celor doi poeți, la Eminescu evidențiază fondul și concepția despre poezie, dar și frumusețea neîntrecutei lui limbi, la Coșbuc, robustețea și optimismul.

Alexandru Ciura se va stabili la Blaj (1902-1919), va fi profesor de limba română la Liceul „Sfântul Vasile”. Anii petrecuți la Blaj sunt cei mai rodnici. Publicistica ardeleană îl are printre reprezentanții de frunte. Continuă să scrie la „Luceafărul”, de care a rămas legat până la ultimul său număr din 1914 - între 1902-1903 i se încredințase conducerea efectivă a revistei, este cel care a scris și articolul „În loc de program”, în primul număr, schițând orientarea publicației.

Blajul marchează colaborarea și apoi conducerea efectivă a foii „Unirea”. Paginile de spiritualitate sunt destinate credinței ca expresie a relației omului cu Dumnezeu, credinței catolice, „credința valorilor neșovăitoare”, căreia îi subliniază dinamismul. Publicația este oglinda vieții Bisericii noastre din tot cuprinsul eparhiei

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

ilor. A fost și un însemnat factor care a făcut cunoscute marile personalități ale Ardealului.

„Unirea” a luptat cu perfidia bizantină și a combătut păcatele societății noastre „scuturând din amorteală pe cei buni”.

În paginile „Unirii” s-a promovat cultura românească, s-au apărat drepturile românilor din Ardeal, s-a publicat din operele lui Ioan Slavici și Ion Luca Caragiale. O parte din opera redactorului, Alexandru Ciura, și a lui Ion Agârbiceanu s-a tipărit aici.

În 1911, la serbările comemorative ale Astrei, „Ciura avea să găzduiască la Blaj pe Caragiale, Iosif, Goga, Aurel Vlaicu”. În casa părintelui Ciura, Caragiale ar fi rostit cuvintele: „Nu sunt un umorist. Eu sunt un sentimental!”.

Caragiale a mai fost așteptat la Blaj - era o promisiune - pentru conferințe la „Seminarul Teologic” și la Liceul „Sfântul Vasile”, dar promisiunea a rămas neîmplinită.

În lucrarea „Caragiale și Blajul”, doamna Ileana Ghemeș vorbește despre legătura dintre Părintele Ciura și Caragiale, despre corespondența dintre ei. La aniversarea cu prilejul împlinirii celor 60 de ani de viață ai lui Caragiale, în „Unirea”, Părintele scrie elogios: „Venim noi, Măestre, cei din urmă, să-ți aducem prinosul recunoștinței noastre ca umili reprezentanți ai «nației recunoașcătoare»”.

La vestea morții fulgerătoare a lui Ion Luca Caragiale, părintele Alexandru Ciura va scrie necrologul: „Literatura românească încheie cu el una din cele mai luminoase pagini. Când scriu aceste rânduri, din Berlin pornește un tren, care duce osămintele marelui defunct la București”. Și părintele încheie: „... Și noi vom descoperi capetele și ne vom pleca în fața vagonului care duce la drumul de veci [...] cea mai curată glorie a literaturii române contemporane”.

Părintele Ciura a încurajat pe tinerii scriitori, începutul literar al lui Aron Cotruș și Ovidiu Hulea este legat de părintele Ciura.

Referitor la „Unirea”, tot Mircea Zăciu remarcă: „Ajunsă sub conducerea lui Ciura, crescuseră considerabil. În 1918 transformată în „ziar național cotidian”, Unirea fu un factor activ în pregătirea Adunării de la Alba - Iulia”.

Profesorul Alexandru Ciura își are un loc deosebit în istoria Liceului „Sfântului Vasile”. Este pedagogul care a știut să adauge exigenței iubirea pentru elevi și „îndrumarea atentă și extrem de echilibrată”, spune Radu Brateș. Să-i câștige prin stăpânirea profesiei și prin arta de a predă. Orele de latină și română au rămas în memoria foștilor elevi. Unul dintre ei, Grigore Pădureanu, își amintește felul cu totul particular prin care Părintele Ciura „știa să învie o lume de mult apusă, să o prezinte cu atât realism, încât să te simți ca în lumea cea aievea”. Nu au fost niciodată uitate orele în care au fost analizate „Odele” lui Horațiu, „Eneida” și Bucolici-

le” lui Vergiliu, „Tristele” lui Ovidiu sau „Discursurile” lui Cicero. Tot la fel, „ne-a făcut să pătrundem poezia lui Eminescu, Coșbuc, Anghel, Goga și Cerna[...], încât nici sunetul clopotului nu ne trezea la realitate”.

Manualele redactate de Alexandru Ciura au o valoare în plus, sunt ale profesorului care a lucrat direct în sistem.

Din 1919 până la sfârșitul vieții, în 1936, a fost directorul Liceului „George Barițiu” din Cluj, unde, ca și la Blaj, prin disciplinele umaniste a format oameni.

Etapă Blaj înscrie apariția primului său volum de beletristică, „Visuri trecute” - schițe, 1903. Părintele Alexandru Ciura este unul dintre prozatorii ardeleni care a cultivat schița, nuvela, foiletonul și memorialistica, a scris pagini de istorie literară și traduceri din literatura universală.

Sunt trei mari personalități - preoți și scriitori - din zona Abrudului care ne rețin atenția. Dintre cei trei, originari din Țara Moșilor au fost Alexandru Ciura și Octavian Bârlea (1917-1990) - directorul secției române a postului Radio-Vatican, responsabil la Munchen pentru românii refugiați în anii comunismului - Părintele Ion Agârbiceanu a fost preot paroh în Bucium-Sașa (1906-1910), dar originar era din Cenade, comună din apropierea Blajului.

Cu observația că „opera lui Ion Agârbiceanu rămâne printre cele mai bogate și mai autentice din literatura română”, ca valoare, la mare înălțime, între Ion Agârbiceanu și Alexandru Ciura există apropiere. Amândoi sunt preoți greco-catolici formați în „citadela spiritualității și a culturii românești, Blajul”; sunt apropiați ca și temperament, bunătatea și blândețea le este în fire.

În creația lor este evidentă aceeași educație clasică în spiritul antichității romane și eline, deopotrivă spiritul umanismului creștin. În tot ce au scris oglindesc același timp istoric, Transilvania la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

Satul, țărănul, asprimea vieții moșilor și lumea mineritului constituie o tematică predilectă.

Confesionalul i-a determinat pe cei doi preoți să cunoască sufletul omului, întunericul și lumina din adâncul lui, durerea, zbuciumul și dorul de ieșire, de a fi iertați, dorul de iertarea lui Dumnezeu. Toate acestea se regăsesc în proza lor, în schițe, povestiri și nuvele, la Agârbiceanu și în romane.

Unele personaje din opera lui Alexandru Ciura sunt „banale, alienate, pline de prejudecăți, sterile sufletește, înspăimântate de schimbări”, dezrădăcinate - dezrădăcinaarea intelectualului -, opoziția sat/oraș este un ecou al Semănătorismului. Alte personaje au candoare și noblețe sufletească.

Alexandru Ciura a cultivat și foiletonul în care se regăsește suflul epocii, viața cotidiană, fie în foiletonul - reportaj, fie în foiletonul - eseu.

(continuare în pag. 6)

INVITAȚIE

Exerciții Spirituale Eparhiale pentru Adulți și Asociații

Tema: Chipul lui Dumnezeu este Milostivirea

Locul: Catedrala Sfântul Nicolae

Perioada: 15-16 aprilie 2016

Predicator: Părintele Andrea Vena - Misionar al Milostivirii

Program:

Vineri, 15 aprilie - Catedrala Sfântul Nicolae

orele 17.00 – Calea Sfintei Cruci

orele 18.00 – Sfânta Liturghie

orele 19.00 – Prima Conferință

orele 20.00 – Cina

orele 21.00 – Sfânta Liturghie Penitențială (în cadrul Sfintei Liturghii va fi rostită o meditație despre Spovadă)

Sâmbătă, 16 aprilie - Catedrala Sfântul Nicolae

orele 09.30 – Procesiune și intrarea prin Poarta

Sfântă urmată de Sfânta Liturghie Arhierescă

orele 11.30 – A doua Conferință

orele 12.30 – Prânzul

orele 15.00 – A treia Conferință

orele 16.00 – Rozariul Milostivirii Divine

Duminică, 17 aprilie – pentru cei din Oradea

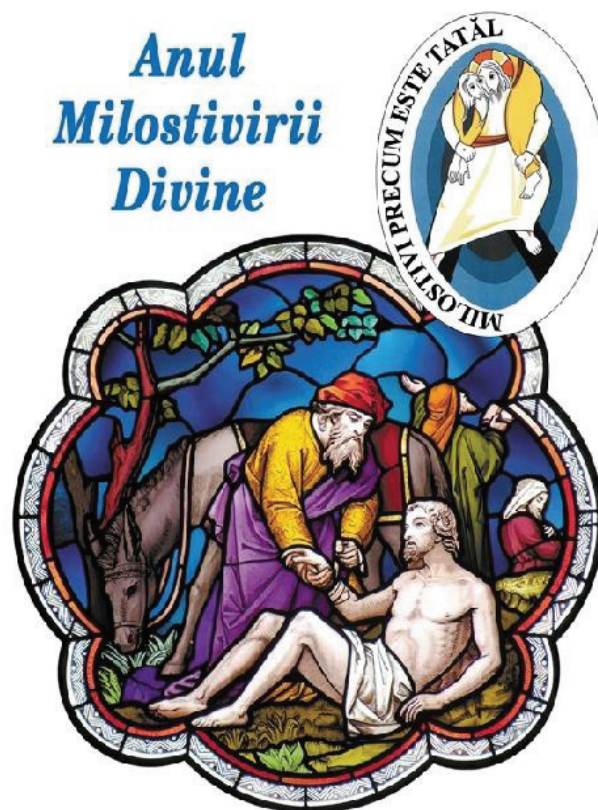
10.00 Sfânta Liturghie Arhierescă la Mănăstirea

Maica Domnului (Predica Părintelui Andrea Vena)

Organizatorii sunt Părintele Mihai Tegzeș și Părintele Mihai Vătămănelu.

Vă aștept cu drag!

Episcop
† **Virgil BERCEA**

Părintele Alexandru Ciura...

(urmare din pag. 5)

Nu ne este deloc ușor să vorbim despre opera lui Alexandru Ciura. Condiția de preot al unei Biserici interzise, Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, a făcut să fie ignorat, inexistent în lumea literară, în cultura și în viața noastră.

A vorbi despre scriitorul Alexandru Ciura și despre orice scriitor nu prin cunoașterea direct a operei, ci indirect, din lucrări și articole, chiar și ale unor persoane competente, nu este modalitatea corectă de lucru.

Zecile de titluri ale prozei lui Alexandru Ciura, din care notăm doar câteva: „Icoane”, „Amintiri. Schițe și nuvele”, „Scrisoare în cealaltă lume. Schițe de război”, „În război. Schițe”, „Frații. Povestiri din război”, „Educația vechilor elini”, „Biografia părintelui Vasile Lucaci”, „Povestea pe scurt a lui Avram Iancu”, „Viața lui Isus scrisă pentru copii”, „Iscariot. Schițe”, „Foiletoane” și altele multe se cer reeditate. Cunoaștem o singură retipărire, volumul „Scrieri alese” (Schițe, amintiri,

foiletoane), 1966.

Proza lui Alexandru Ciura se înscrie pe linia tradițională a scriitorilor ardeleni Ioan Slavici, Liviu Rebreanu, Octavian Goga și Ion Agârbiceanu, mijloacele artistice îi sunt proprii, iar limba este lucrată cu migală unui giuvaergiu, păstrând totuși timbrul ardelenesc.

Pentru că scrierile lui Alexandru Ciura sunt risipite prin publicații, Mircea Zăciu este tentat să-l situeze printre „învinșii literaturii noastre ardelenice”. Ideea cade de la sine; Părintele Alexandru Ciura a trăit în „adevărul și lumina” lui Cristos, pe care cititorul le regăsește în întreaga opera a preotului-cărturar, în adâncul sufletelor personajelor, în dorul lor de curățenie morală. Etica creștină pentru care pledează opera părintelui Alexandru Ciura pune în fața omului de astăzi o scară exigentă de valori și face foarte actual scrisul Părintelui...

Și parafrazând cuvintele Martei Petreu, la încheiere, spunem și noi că ne este tuturor foarte dor de o lume în care sunt respectate cele Zece Porunci.

PASTILA CREDINȚEI (XII)

ALEGEREA: FULG SAU HALTERĂ

Importantă este alegerea. Poți alege să urci muntele, să te bucuri de înălțimi, ori poți alege să rămâi la poalele lui....

Un fragment citat din memorie, din cuvântul de învățătură a vicarului general Olimpiu Todorean, care a celebrat Sfânta Liturghie în data de 21 iunie 2015, împreună cu pr. protopop Zorel Zima și pr. Iosif Slobodnic, la Biserica "Sfinții Trei Ierarhi Grigore, Vasile și Ioan" din Beiuș. Probabil prima sau printre primele vizite pastorale din Eparhie a preotului Olimpiu, în postura de Vicar General. Un cuvânt de învățătură, despre care poetul Gheorghe Pituș ar spune: "se rup de pe regnuri tiparele", în sensul că acesta era mult deosebit față de cele care au intrat în obișnuința generațiilor "mai vechi", la care aparține și subsemnatul. Îndrăznind o argumentare generală, aș afirma că în acest cuvânt de învățătură, sunt momente când sensurile se schimbă. Sensul cel mai cunoscut și folosit este de la Biblie la viață, la noi cei de acum. Percepția mea în timp ce ascultam, înțelegeam și trăiam, a fost – în acel cuvânt de învățătură – cu sensul schimbat: de la viața noastră cea de azi, bântuită de alergări spre biruințe pământești mărunte ori "mărețe" (în accepție publică), către înțelepciunea Dumnezeiască a Sfintei Scripturi.

Sunt o mulțime de întâmplări lumești, pe ulițele existenței noastre de creștini, care ne pun în situația de a decide asupra unei alegeri. Există o alegere esențială, cea care ne oferă alternativa de a opta între viața spirituală, înălțarea către îndumnezeire și viața materială, lipirea de orizontala vieții, folosind adezivul bunăstării și al gloriei pământești. Această alegere pomenită de părintele Olimpiu în cuvântul său de învățătură, a rămas în memoria mea, deși s-a scurs destul de mult timp de la acea binecuvântată întâlnire liturgică. A rămas în memoria mea pentru a deschide ușa meditației pe care scrie: "alegere – fulg ori halteră".

Căutând în nișa noastră ecologică, pe care Mihai Beniuc o numea "împrejurul nostru", vom pildui prin evocarea unor întâmplări lumești, în care alegerea este – sau pare a fi – de calibru fulg, apoi devine halteră și uneori din nou fulg.

Pentru un tânăr iubitor de natură, studentul "boboc" al anului 1961, alegerea opțiunii de a urca către înălțimea unui munte, a fost alegerea de tip fulg și în același timp fulgerătoare, prea puțin gândită. Pentru un om bătrân, ori pentru un tânăr îmbătrânit în comodități ori obezități, alegerea urcușului ar fi fost o "halteră" la care nu se încumetă din neputință (bătrânul) ori din lipsă de voință (tânărul comod). În contrapartidă alegerea

de a rămâne la poalele muntelui este la prima simțire – ușoară ca un fulg. Se pare însă că regretele, povara neputinței a visului neîmplinit, din sufletul acestor renunțatori, umbrește calitatea de fulg a alegerii orizontale. Devine un fulg plouat, îngreunat trimițându-l spre starea de "halteră".

Domnul "Unomo" – interlocutorul nostru de altă dată și de acum, ne spune, că cel care urcă din alegere negândită, nedorită, motivată doar de mimetismul gesturilor, de fanfaronada orgoliului, poate să trăiască, transformarea "alegerii fulg" în "alegere halteră", datorită greutăților întâmpinate pe parcursul urcușului, și chiar să renege alegerea făcută.

Domnul "Unomo" ne spune că în anul 1961 a ales să urce pe una din Pietrele Doamnei (cea mică) din masivul Rarău, pe porțiunea abruptă, fără echipament și cunoștințe adecvate. La jumătatea drumului cu genunchii tremurânzi și degetele mâinilor crispate în încheștarea cu crăpăturile stâncilor, a simțit întâi o frică teribilă și apoi un regret nemăsurat pentru alegerea făcută. Încolțit atunci și acum, de întrebarea "De ce această alegere?" domnul Unomo recunoaște spășit (acum!!) câteva motive posibile: "comportamentul de turmă" – grupul mic de colegi în această alegere, ori dorința de a etapa în fața obștii. Recunoaște domnul Unomo – acum – că alegerea a fost făcută fără gândul la biruința înălțimii și la frumusețea peisajului ce se întindea în privirile celui care a devenit părtaș al vecinătății cu cerul. Dacă domnul Unomo, înainte de această acțiune temerară, s-ar fi străduit într-o pregătire trupească, și sufletească adecvată, alegerea ar fi fost ușoară ca un fulg, ca o pană a porumbelului ce se înalță pe cerul Iordanului.

Credincioșenia, trăirea vieții de creștin, este o alegere bine plăcută lui Dumnezeu, motiv pentru care mulți creștini, o consideră nu numai necesară – și este absolut necesară! – dar și o alegere ușoară. Mergi de câteva ori la biserică – mai ales cu ocazia sărbătorilor mari – consimți la primirea preotului la "sfințirea caselor", faci semnul crucii, rostești ocazional rugăciuni. Și cam atât. Aceasta este o credincioșenie puțin credincioasă, care ușor, ușor, pe nesimțite poate deveni necredincioasă. Pentru această categorie de credincioși a participării în fiecare Duminică Biserica la Sfintele Liturghii, renunțând la plăcerile cotidiene, la robia televizorului sau a facebook-ului, este o adevărată "halteră" pe care refuză să o ridice. O alegere și mai "ușoară" este cea a creștinului nepracticant, care se ascunde dibaci, cu alura de "filosof înțelept" în spatele argumentului: "important este să cred în Dumnezeu, să mă simt

Adunarea Eparhială

La Seminarul Teologic Greco-Catolic, Sfinții Trei Ierarhi din Oradea s-au desfășurat sâmbătă, 27 februarie 2016, lucrările Adunării Eparhiale a Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolice de Oradea.

În deschiderea lucrărilor, Preasfinția Sa Virgil Bercea a vorbit despre Anul Jubiliar al Milostivirii, decretat de Sfântul Părinte Papa Francisc, amintind faptul că: „faptele milei trupești și sufletești se adresează fiecărui om în parte”. Preasfinția Sa a mai amintit de asemenea și despre recenta întâlnire a Papei Francisc cu Patriarhul Chiril al Rusiei, precum și despre relațiile actuale dintre Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică și celelalte biserici creștine.

A urmat apoi prezentarea raportului de activități pentru anul 2015 și a propunerilor pentru anul 2016 făcute de către părinții protopopi, de către Asociațiile (Caritas Eparhial Oradea; Radio Maria; Cercetașii Români Uniți; Asociația Tineretului Român Unit, ASTRU Oradea; Reuniunea Mariană; Asociația Generală a Românilor Uniți, AGRU Oradea) și organizațiile prezente pe teritoriul Episcopiei de Oradea precum și de către reprezentanții mănăstirilor și congregațiilor religioase.

Părintele vicar general al Episcopiei, Olimpiu Todorean, a prezentat bilanțul de venituri și cheltuieli pe anul 2015, bugetul preconizat și aprobat pentru anul 2016 precum și prezentarea raportului de activități pentru anul 2015 și a propunerilor pentru anul 2016.

Părintele vicar responsabil cu preoții, Antoniu Chifor, a prezentat situația actuală a parohiilor și perspectivele pentru anul 2016, în vederea formării permanente a clerului.

Cuvântul a mai fost luat și de către părintele Gheorghe Țurcaș, vicarul foraneu al Silvaniei, după care a urmat un timp pentru discuții.

Adunarea Eparhială s-a terminat cu o rugăciune, Preasfinția Sa oferind binecuvântarea celor prezenți. Adunarea Eparhială este organismul consultativ pentru toate problemele administrative, culturale, sociale, economice și patrimoniale din cadrul unei eparhii.

Biroul de presă

PASTILA CREDINȚEI....

(urmare din pag. 7)

în sinele meu creștin ...”. Acesta din urmă transformă artificial ”halteră” credincioșeniei într-un ”fulg”, pentru care ajung doar imperceptibile adieri motivaționale citadine și concitadine (grijile zilnice, oboseala fizică, insistențele chemărilor celor din jur, îmbietoarea comoditate) pentru a sufla ”fulgul” – câteodată ireversibil – pe orizontala crivățului.

Înainte de a ne încurca în întrebări și răspunsuri pripite, rostite imperativ, să-i ascultăm pe câțiva domni Unomo. Ei povestesc că au început urcușul spre culmile îndumnezeirii în urma unor alegeri destul de variate din punct de vedere motivațional. Unii dintre ei – destul de mulți – din motivația celui care a urcat, Pietrele Doamnei din masivul Rarău, despre care s-a făcut vorbire. Alții au fost pregătiți, îndemnați, învățați de la vârsta copilăriei ori adolescenței, de niște antrenori spirituali, adevărați mentori: părinți, bunici, preoții unor biserici.

Sunt credincioși care pe parcursul urcușului au trăit experiența voinței ”cu genunchii tremurânzi”. Au deschis ”fereastra regretelor” facile, privind în jos,

dorindu-și tihna ușoară a contemplării pasive de la poalele urcușului. Pentru aceștia anticamera urcușului este întotdeauna de tip halteră și gândul neprezentării sau a abandonului este o vecinătate imediată, chiar plăcută.

Acum este nevoie, o mare și neîntârziată nevoie, de o ”mână întinsă”, de un mentorat al urcușului, dăruit cu iubire și pricepere. Cine oferă acest ”prim ajutor”, al doilea, al treilea și apoi ”mereu ajutor”? Cine sunt paramedicii acestui ”SMURD” al urcușului spre credință?

În primul rând ”paramedicul” spiritualității creștine – preotul cu harul său dăruit de Dumnezeu, cu iubirea învățată de la Isus Cristos răscumpărătorul, cu priceperea și pedagogia preoțească dobândită teologal.

Apoi de mare ajutor sunt salvamontiștii spirituali, adică credincioșii practicanți, misionarii laici ai Bisericii vii.

Cu noi și împreună cu aceștia, vom părăsi alegerea orizontalei, pentru a alege urcușul, conștienți că acesta va fi fulg, halteră și din nou fulg și fericire în momentul vecinătății cu înălțimile Dumnezeiești.

Ioan MĂGERUȘAN

DARURILE SPIRITULUI SFÂNT

Darul este termenul generic pentru ceea ce se primește sau se oferă în semn de prietenie, de iubire, ca ajutor. Biblia ne recomandă ca la originea oricărui dar să vedem o inițiativă divină: „Orice dar bun și orice dar desăvârșit este de sus, coboară de la Tatăl luminilor” (Iac.1,17). Dumnezeu a avut inițiativa creării lumii, o întreține prin legi și alimentează viața. Cele mai mari daruri pe care Le-a dat Dumnezeu omenirii sunt Isus Cristos și Spiritul Sfânt. La rândul lor darurile Spiritului Sfânt sunt parte integrantă a Darului lui Dumnezeu dat pentru fiecare credincios din momentul în care a primit pe Isus ca mântuitor personal. Darurile Spiritului Sfânt sunt lucrări specifice în sufletul nostru, care ne ajută să ajungem la desăvârșirea virtuților corespunzătoare lor, ne fac mai receptivi față de inspirațiile harului și ne unesc cu Dumnezeu.

Darurile spirituale sunt totodată acele înzestrări și calități date fiecărui credincios funcție de specificul lucrării încredințate. Spiritul Sfânt este în noi, cu noi și peste noi pentru totdeauna. El ne dă înțelepciunea, cunoștințele și priceperea de care avem nevoie pentru a îndeplinii lucrarea încredințată. Prima atitudine care se cere din partea omului este să recunoască originea darurilor și să se deschidă față de ele. Fiecăruia îi este dată arătarea Spiritului Sfânt spre folosul tuturor pentru zidirea Templului lui Cristos, Biserica. „Viața morală a creștinilor este susținută de darurile Spiritului Sfânt. Acestea sunt dispoziții permanente, care îl fac pe om ascultător în a urma impulsurile Spiritului Sfânt”. (1)

Magisteriul Bisericii Catolice a stabilit că „cele șapte daruri ale Spiritului Sfânt sunt: înțelepciunea, înțelegerea, sfatul, tăria, știința, evlavia și frica de Dumnezeu. Ele îi aparțin în întregime lui Cristos, Fiul lui David. Ele completează și duc la desăvârșire virtuțile celor care le primesc. Ele îi fac pe credincioși docili în a asculta cu promptitudine inspirațiile divine”. (2)

a) – *înțelepciunea* definește capacitatea superioară a omului de a înțelege și de a judeca lucrurile. Înțelepciunea creștină este judecata mentală și chibzuința creștinului de a selecta varianta cea mai bună a unui anumit plan de acțiune, în vederea obținerii scopului dorit la un moment dat, prin care să nu supere, prin vorbă sau faptă, pe bunul Dumnezeu, sau pe aproapele. Este totodată călăuză unei vieți echilibrate, cinste și pricepere, și care se exprimă prin prudență, experiență și prevedere. Înțelepciunea este în același timp darul prin care înălțăm mintea de la lucrurile pământești la cele cerești iubind pe Dumnezeu mai mult decât orice. Înțelepciunea este comoara cea mai aleasă a omului; îi caută pe cei care sunt demni de ea și îi călăuzește spre bucuria nemuririi. Cei care posedă înțelepciunea au capacitatea intelectuală superioară de înțelegere și cunoaștere a realității, atât dintr-o instrucție și educație la cel mai înalt grad, cât și dintr-o îndelungată experiență de viață. Înțelepciunea

are un caracter utilitar, practic, vizând garantarea unor mari șanse de reușită în viață și evitarea insucceselor, necazurilor și nenorocirilor. Creștinul înțelept se ferește permanent de rău, lucrează numai după adevăr și dreptate. El socotește și prețuiește orice faptă numai pe măsura sfințeniei cuprinsă în ea. „Frica de Domnul este începutul înțelepciunii: ea dă pricepere tuturor acelor care o trăiesc” (Ps.111,10). Frica de Dumnezeu nu crispează, nu inhibă, ci relaxează și modelează umanul și capacitatea de înțelegere prin energiile creatoare pe care le eliberează și le întreține;

b) – *înțelegerea* este facultatea omului de a avea o idee clară și exactă despre un lucru, de a percepe o situație, de a pătrunde un fenomen în esența sa și în legăturile sale cu alte fenomene sau procese din lumea înconjurătoare. Capacitatea cea mai înaltă de înțelegere umană se află în înțelegerea Voinței lui Dumnezeu. În acest sens Sfintele Scripturi ne îndeamnă: să „nu deveniți fără minte, ci [căutați] să înțelegeți care este Voința Domnului” (Ef.5,17). Cine are capacitatea de a cunoaște voința divină are și posibilitatea de a o aplica în viața de fiecare zi, de fiecare clipă, pentru a obține mântuirea sufletului și a intra în fericirea veșnică;

c) – *sfatul* este povață, îndemn, îndrumare. El se exprimă prin cuvinte, prin argumente spuse cuiva pentru a-l convinge să procedeze într-un anumit fel, într-o împrejurare dată. Sfatul înțelept este acela de a-L urma pe Isus în toate, El este „Calea, Adevărul și Viața” (In.14,6). *Calea* este aceea a trăirii în deplin acord cu legile divine; adevărul constă în înțelegerea deplină și corectă a legilor divine; *viața terestră* este mijlocul prin care se oferă posibilitatea de a ne înscrie în demersul și conduita acestor legi cu scopul de a le pune în practica de fiecare zi; Isus este singura Cale care ne duce la Tatăl spre mântuire. Sfatul înțelept și din suflet este apreciat de Sfintele Scripturi ca adevărată dulceață pentru prieten: „Untdelemnul și tămâia înveslesc inima, dar sfatul din suflet este dulceața prietenului” (Prov.27,9). Sfaturi Evanghelice: sărăcia, castitatea, ascultarea – obligatorii pentru călugări, recomandate pentru laici;

d) – *tăria* este forță fizică, putere, vigoare și se concretizează prin capacitate de luptă, putere de afirmare, forță morală, fermitate. În creștinism tăria întărește sufletul în urmărirea binelui, îl face capabil să depășească toate greutățile vieții fără șovăire și să înfrunte până și primejdia morții, din dragoste față de Isus și Jertfa Sa. Ca dar al Spiritului Sfânt, tăria este o lucrare în noi care ne orientează voința și ne dă energia necesară prin care devenim capabili, ca de bună voie, să suportăm greutățile și suferințele care decurg din marile lucrări pe care Dumnezeu le așteaptă de la noi. Scrierile biblice ne îndeamnă la tăria în credință: „vegheați, rămâneți tari în credință, îmbărbătați-vă și întăriți-vă” (1Cor.16,13). Tă-

(continuare în pag. 10)

Voluntarii ACEO au fost premiați de ASCO

Administrația Socială Comunitară Oradea (ASCO) a premiat, marți 1.03.2016, voluntarii din domeniul social la cea de-a patra ediție a Galei Voluntarilor din domeniul social, în sala mare a Primăriei.

În cadrul evenimentului au fost acordate premii pentru cel mai bun voluntar la șase secțiuni: respectiv asistență socială și protecția copilului, asistență socială și protecția persoanelor vârstnice, asistență socială și protecția persoanelor cu dizabilități, servicii de cantină socială, asistența tinerilor și a familiilor aflate în dificultate, respectiv servicii sociale acordate în comunitate.

Printre cei premiați au fost:

- voluntara Adriana Popa care a primit premiul, cel mai bun voluntar, la categoria Centre de Zi pentru copii.

- voluntara Adina Claudia Popa, cel mai bun voluntar, la categoria servicii de cantină socială.

Cu această ocazie le mulțumim și noi pentru im-

plicarea cu devotament și responsabilitate în activitățile sociale ale organizației.

Caritas

Darurile....

(urmare din pag. 9)

ria în credință este strâns legată de tăria de caracter și definesc esența persoanei creștine;

e) – *știința* este un instrument al cunoașterii alături de credință. Sub acțiunea harului divin, știința iluminează pe cei care o practică făcându-i capabili să cunoască lucrurile create în mod concret și să stabilească raportul lor cu Dumnezeu, creatorul lor. Știința se ocupă preponderent cu studiarea lumii materiale și operează cu teorii, concepte și experimente. Știința este chemată să detalieze, în vederea înțelegerii depline, unele teze sau concepte prevăzute în Scrierile biblice pentru că: „frica de Domnul este începutul cunoașterii, dar nebunii disprețuiesc înțelepciunea și disciplina” (Prov.1,7). Știința este chemată să dea răspunsuri în legătură cu adevărul veșnic. Căutarea adevărului are ca punct de plecare respectarea poruncilor divine și a virtuților creștine. Știința are misiunea: „să ajungă la toată bogăția plină de înțelegerii, ca să cunoască misterul lui Dumnezeu: Cristos, în care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale cunoașterii” (Col.2,2-3). Știința nu se opune credinței, ci se completează reciproc;

f) – *evlavia* este aceia care aduce în inimă o afecțiune filială față de Dumnezeu și o devoțiune caldă față de Persoanele și lucrurile divine, din îndemnul căreia ne îndeplinim, cu o sfântă râvnă, toate datoriile spirituale. Evlavia, prin trăirea creștină a cunoașterii și a iubirii, ne determină să-L slujim pe Dumnezeu și să punem la dispoziția Sa toată viața noastră. Pentru cunoașterea lui Dumnezeu, a dreptății Sale și a Mântuitorului Isus Cristos, am fost încredințați că: „puterea Lui dumnezeiască ne-a dăruit toate cele [necesare] spre viață și evlavie prin cunoașterea celui care ne-a chemat la propria Lui glorie și putere” (2Pt.1,3);

g) – *frica de Dumnezeu* este o frică sfântă care înclină voința noastră spre un sfânt respect cuvenit lui Dumnezeu. Ea ne îndepărtează de păcat ca de ceva neplăcut lui Dumnezeu, ne amintește de osânda pe care ne-o pot aduce păcatele, de suferințele pe care le provocăm lui Isus și ne face să sperăm în ajutorul atotputernic al lui Dumnezeu. Această frică este realmente creativă pentru că se bazează pe harul divin care deschide mintea și inima spre cunoașterea realității nedisimulată și neafectată de slăbiciunea și neputința umană. Ea este o frică deschizătoare de orizonturi care depășește limitele individualismului uman. Prin frica de Dumnezeu omul dobândește capacitatea superioară de percepție, de înțelegere și de cunoașterea a fenomenelor și proceselor la scară divină care depășește sfera cunoașterii umane.

Darurile spirituale sunt împărțite de Spiritul Sfânt potrivit voinței Sale suverană. Ele au fost date cu scopul edificării întregii Biserici, pentru continuarea manifestării lor în lume până la parusie și pentru convingerea și convertirea necredincioșilor. Fiecare credincios are unul sau mai multe daruri spirituale hotărâte de Spiritul Sfânt spre folosul tuturor. Avem felurite daruri funcție de harul încredințat. Aceste daruri sunt întrebuințate pe măsura credinței și le descoperim atunci când suntem puși la încercare și suntem provocați pentru a face ceva. Este preferabil ca darurile spirituale încredințate să le folosim nu numai în Biserică, ci și în lumea înconjurătoare pentru a mărturisii pe Isus. Să nu pregetăm nici un moment de a aduce sincerele mulțumiri lui Dumnezeu pentru darurile minunate și înălțătoare ale Spiritului Sfânt sădite în sufletele noastre prin care primim tot ceea ce este necesar pentru desăvârșirea lucrării încredințate și pentru mântuirea sufletelor.

(1) CATEHISMUL BISERICII CATOLICE, ediția a III – a 2003, 1830; (2) Idem, 1831;

PELERINAJ NAȚIONAL

Preafericitul Părinte Cardinal Lucian Mureșan a instituit un Pelerinaj Național pentru întreaga Biserică Română Unită cu Roma, Greco-Catolică în acest An Jubiliar al Milostivirii. În continuare prezentăm scrisoarea Preafericirii Sale:

**Preasfințiiile Voastre,
Cucernici Părinți,
Dragi credincioși,**

În Bula de convocare a Jubileului Extraordinar al Milostivirii, Sfântul Părinte Papa Francisc ne învață că „pelerinajul este un semn special în Anul Sfânt, pentru că este icoană a drumului pe care fiecare persoană îl parcurge în existența sa” (*Misericordiae Vultus*, 14).

Suntem în plină celebrare a Anului Sfânt al Milostivirii Divine, timp de har în care Biserica ne îndeamnă să redescoperim Chipul milostiv al Tatălui și să-I urmăm chemarea în a deveni și noi icoane ale Lui, prin iertare și iubire fără măsură.

Cu acest prilej, am găsit de bine să instituim un Pelerinaj Național pentru întreaga Biserică Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, la Sanctuarul Arhiepiscopal Major al Fecioarei Săracilor din Cărbunari (Blaj), spre a o cinsti pe Cea mai mărită decât Serafimii, Fecioara Sfântă, Maica Milostivirii, Ea care ne conduce la Isus Mântuitorul, Speranța noastră și a omennirii întregi.

Primind astfel cu bucurie și propunerea Directorilor Caritas din Eparhiile noastre, Vă așteptăm între 28-29 mai 2016 la acest Pelerinaj al Milostivirii, precum l-am numit, dar mai ales pe toți cei care își trăiesc existența la periferia societății (bolnavi, persoane cu dizabilități, șomeri, nevoiași), pentru a primi binecuvântarea Fecioarei Săracilor și a ne bucura de harurile deosebite ale trecerii prin Poarta Sfântă a Catedralei de la Blaj în acest An Jubiliar.

Totodată, ne dorim ca la acest eveniment să participe operatorii sociali și medicali precum și dascălii și voluntarii care sunt implicați în operele de binefacere și în instituțiile de educație de pe cuprinsul Eparhiilor noastre.

Vă așteptăm, așadar, Preasfințiiile Voastre, cucernici Părinți, cuvioase persoane consacrate (călugări, călugărițe) și iubiți credincioși, să intrăm împreună în acest Pelerinaj al Milostivirii pe „poarta inimii Domnului”, în taina cea mai adâncă a Dumnezeuirii celei Întreite, care este iubire, iertare și milostivire, cu spirit de pocăință și plini de încredere în Cel care „a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut” (Lc 19, 10).

Pelerinajul se va desfășura după următorul program:

Sâmbătă 28 mai

- orele 17.00-23.00: Vecernia urmată de veghe

în Catedrala Sfânta Treime din Blaj. În cadrul acestei seri vor fi momente spirituale, meditație, adorație și rugăciune.

Duminică 29 mai

- orele 8.00-10.00: Procesiune de la Catedrală la Sanctuarul Fecioarei Săracilor de la Cărbunari.

- ora 10.00: Liturghie Arhierescă la Sanctuarul din Cărbunari

- ora 14.00: Paraclisul Maicii Domnului la Sanctuarul din Cărbunari

Buna desfășurare a Pelerinajului Milostivirii am încredințat-o Părintelui Ioan Fărcaș - Vicar Mitropolitan, care poate oferi detalii referitoare la organizarea și derularea evenimentului tuturor celor interesați.

Maria, Fecioara Săracilor, Maica Milostivirii, ne așteaptă la Cărbunari!

Cu arhierescă binecuvântare,

† **Claudiu**
Episcop al Curiei
Arhiepiscopiei Majore

† **Lucian Cardinal Mureșan**
Arhiepiscop Major
al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică
Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Conferință la Seminarul Teologic din Oradea

În Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea a avut loc miercuri 2 martie, la orele 12, conferința cu tema Edith Stein – viața și gândirea filosofică susținută de domnul Éric de Rus, profesor titular de filosofie în cadrul Centrului Pedagogic „Madeleine Daniélou” (Rueil-Malmaison), asociat al Grupului de cercetare „etică și personalism”, din cadrul Facultății de Filosofie a Institutului Catolic din Toulouse. Acesta a consacrat două studii ample gândirii lui Edith Stein (Éd. du Cerf, 2006 și 2008). Dintre cărțile sale recente, amintim: *Le Chant du feu ou le vacillement de la parole* (Atlantica, 2009), *Larg el la Vie* (Éd. Du Carmel, 2009) și *Quand la vie prend corp* (col., Éd. Du Cerf, 2012).

Domnul profesor Éric de Rus ne-a prezentat inițial biografia lui Edith Stein care s-a născut la Breslau (pe atunci în Germania, actualmente orașul polonez Wrocław), în 1891, a unsprezecea fiică și ultima a unei familii de evrei. Rămâne orfană de tată la doi ani, iar numeroasa familie este condusă cu înțelepciune și tărie de mamă, o femeie de o religiozitate profundă și tenace legată de propria tradiție ebraică. Edith, însă, este o fetiță independentă și cu o inteligență deosebit de ascuțită. Pe la vârsta de cincisprezece ani părăsește credința în care a fost educată, deoarece nu reușește să creadă în existența lui Dumnezeu, în timp ce de-a lungul întregii adolescențe tinde spre cultul adevărului (înțeles ca dezvoltare a cunoașterii) și către apărarea demnității femeii. Frecventează universitatea – caz destul de rar în rândul fetelor vremii sale – astfel că în 1910 este singura femeie înscrisă la facultatea de filozofie din orașul său. Se mută la Göttingen, un adevărat oraș universitar, unde are loc întâia întâlnire hotărâtoare pentru viața ei și anume cu filosoful Edmund Husserl, fondatorul fenomenologiei.

Rămâne impresionată de riguroasa onestitate a gândirii maestrului și își dă cu el lucrarea de licență, lucrare distinsă cu magna cum laude, dezbate cu el o teză despre *Einfühlung*, termen ce poate fi tradus prin empatie. Husserl o stimează așa de mult încât o consideră pregătită deja pentru o catedră și, când este transferat la Freiburg, și-o alege ca asistentă. Ea este cea care trebuie să pună în ordine masa enormă de manuscrise și de note stenografiate pe care Maestrul i le încredințează; întâi trebuie să le descifreze, apoi să le sistematizeze, evidențind ceea ce trebuie revizuit și completat. Meritul lui Husserl – care este foarte exigent și puțin tiranic – este acela de a-și educa discipolii după celebrul principiu al său *Zu den Sachen*: trebuie să aderi la lucruri, să aderi la fenomene așa cum se prezintă. Tocmai datorită acestei onestități intelectuale Edith nu poate să nu fie atinsă, marcată lăuntric, și de niște fenomene deosebite.

Putem înțelege tipul de atenție în care ea trăiește în mod normal, ascultând-o chiar pe ea cum descrie mirarea trăită în timpul unei vizite – făcute din motive

exclusiv artistice – într-o biserică catolică: surprinsă să vadă o femeie din popor care intră să se roage cu sacoșa de cumpărături în mână: Lucrul îmi păru ciudat. În sinagogă și în bisericile protestante pe care le-am vizitat se intră numai în timpul serviciului divin. Văzând că aici lumea intra între o activitate și alta, ca și pentru un lucru obișnuit sau pentru o conversație spontană, am rămas impresionată în așa măsură încât nu am reușit niciodată să uit scena aceea.

Alte două episoade, însă, au fost încă și mai precise și mai hotărâtoare. La Göttingen cunoscuse un tânăr profesor, Adolf Reinach, ajutorul lui Husserl pentru legătura cu studenții, care o impresionase foarte mult prin bunătatea, finețea, gustul artistic, care se reflectau până și în locuința sa. Edith devenise prietenă de familie, dar în 1917 prietenul ei a fost ucis în lupta din Flandra. Atunci, tână văduvă i-a cerut lui Edith s-o ajute la clasificarea scrierilor filosofice ale defunctului, în vederea unei publicări postume. Edith simți o mare suferință la gândul că trebuia să se întoarcă în casa aceea pe care o cunoscuse plină de frumusețe și de fericire, convinsă că ar fi găsit-o adâncită în doliu și în disperare. În schimb găsi o atmosferă de o pace de nespus și își văzu prietena cu chipul marcat de durere, dar parcă transfigurat.

Ascultă de la ea povestea botezului pe care cei doi soți îl primiseră nu cu multe luni în urmă, când amândoi se hotărâseră să intre în Biserica protestantă – deși se simțeau atrași de catolicism – dintr-un fel de impuls interior de a se grăbi: N-are importanță, să nu ne gândim la viitor; odată intrați în comuniune cu Cristos ne va conduce El unde vrea! Să intrăm în Biserică, nu mai pot aștepta! (Mai apoi, de fapt, doamna Reinach deveni catolică).

Edith asculta acea povestire de dragoste și observa acea pace. Acea a fost prima mea întâlnire cu Crucea, cu acea forță divină pe care Crucea o dă aceluia care o poartă. Pentru întâia dată mi-a apărut în mod vizibil Biserica, născută din patima lui Cristos și învingătoare asupra morții. Chiar în acel moment necre-

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

dința mea a cedat, ebraismul păli în ochii mei, pe când în inima mea se înalța lumina lui Cristos. Acesta este motivul pentru care, îmbrăcând haina carmelitană, am dorit să adaug numelui meu pe acela al Crucii.

Timp de patru ani acest fapt sau fenomen lucra în conștiința sa până când un alt episod, și mai hotărâtor a condus-o la maxima claritate și conștientizare. În vara anului 1921 Edith este găzduită, pentru o perioadă destul de lungă, de un cuplu de prieteni, convertiți și ei la protestantism. Într-o seară, când cei doi soți au fost nevoiți să iasă, au lăsat la dispoziția ei biblioteca lor. Iată povestirea celor întâmplate: Fără a alege, am luat prima carte ce mi-a căzut în mână. Era un volum gros, care purta titlul: Viața Sfintei Tereza din Avila, scrisă de ea însăși. Am început să citesc și am fost atât de prinsă de lectură, încât nu m-am oprit până n-am ajuns la sfârșitul cărții. Când am închis-o a trebuit să-mi mărturisesc: Acesta este adevărul!

A petrecut noaptea întreagă citind; dimineța s-a dus în oraș să cumpere un catehism și o carte de rugăciuni: le-a studiat în profunzime, iar după câteva zile s-a dus să participe la prima Sfântă Liturghie din viața ei: Nimic nu mi-a rămas ascuns – spuse. Am înțeles și cea mai mică parte de ceremonie. La sfârșit am mers la preot în sacristie, iar după un scurt colocvii am cerut botezul. M-a privit cu multă stupoare și mi-a spus că este necesară o anumită pregătire pentru admiterea în sânul Bisericii: De cât timp urmați învățătura credinței catolice? – m-a întrebat – Cine vă instruiește? Ca răspuns am reușit doar să îngăim: vă rog, cucernice părinte, examinați-mă. După un examen atent, preotul a recunoscut că nu exista nici un adevăr de credință asupra căruia să nu fie instruită. Botezul a fost fixat pentru prima zi a anului 1922, iar cu acea ocazie ea și-a adăugat numele de Tereza.

Convertirea a marcat o ruptură adâncă între Edith și mama ei, care nu reușea să înțeleagă de ce fiica ei nu s-a întors la Dumnezeuul părinților ei. Ulterior, în mod misterios, ruptura se va adânci și va fi depășită când Edith hotărăște să intre în mănăstirea carmelitană din Köln. Din punct de vedere al simțirii interioare, pentru Edith Tereza Stein vocația la botez și aceea la Carmel au coincis cu absolută certitudine, încă din primul moment. Cu toate acestea, părintele său spiritual i-a interzis concretizarea imediată a vocației claustrale, considerând că ea avea o sarcină de neînlocuit, pe care trebuia să o împlinească în lume. Primii zece ani după convertire i-a petrecut ca învățătoare în sensul cel mai deplin al cuvântului, într-un institut de dominicane în care domnișoara profesoară se dedica educării fetelor ce se pregăteau pentru bacalaureat, predând limba și literatura germană. Ducea o viață foarte retrasă, aproape monastică.

Din 1928 până în 1931 participă la numeroase congrese și este chemată să țină conferințe la Köln, Freiburg, Basel, Viena, Salzburg, Praga, Paris. În sfâr-

șit, în 1932, obține dreptul de liberă practică la Münster, la Institutul superior german de pedagogie științifică.

Era – au scris studenții ei – profesoara care apăra mai mult decât toți, fără compromisuri, punctul de vedere catolic... îi depășea pe toți ceilalți profesori prin ascuțimea inteligenței, prin vastitatea culturii, prin forma perfectă a expunerii și prin fermitatea atitudinii interioare.

Încă nu trecuse un an de la numirea ei, când Hitler deveni cancelar al Reich-ului și impuse îndepărtarea evreilor din orice post public. Pe 25 februarie 1933 Edith a ținut ultima ei lecție. Este anul sfânt al Mântuirii și încep să se răspândească știri despre persecuțiile naziste împotriva evreilor. De-acum nimic nu o mai reține în lume, așadar îi este permis să intre în mănăstirea carmelitană din Köln, unde ia numele de Tereza Benedicta a Crucii. În clauzură trăiește în umilință, ca și toate celelalte surori care nu știu nimic nici despre faima ei, nici despre capacitățile ei, și o judecă doar, cu bunăvoință, după renumita neîndemânare la lucrul manual.

Superiorii totuși, consideră că trebuie valorizate capacitățile ei și îi cer să-și continue – în măsura în care este compatibil cu noul stil de viață monastică și de rugăciune – activitatea științifică. Astfel, rescrie în întregime, compunând din nou principala ei operă filosofică: mai bine de o mie trei sute de pagini, pe care reușește să le corecteze pentru tipar, însă editorul renunță, din frică, să i le mai publice. Se intitulează Ființă finită și Ființă eternă.

În 1938, o dată cu întărâtarea rasismului, superiorii se gândesc să o salveze transferând-o în mănăstirea olandeză din Echt, unde pleacă împreună cu sora ei Roza, care a călcat pe urmele ei în convertire și care aștepta, și ea, intrarea în mănăstire. În 1939 izbucnește al doilea război mondial. Superiorii îi cer lui Edith să scrie o carte despre gândirea și experiența sfântului Ioan al Crucii, căci urma să se celebreze centenarul nașterii acestuia. Ea se supune cu bucurie și intitulează eseul Scientia Crucis (Știința Crucii). În 1942 începe deportarea evreilor în masă. Episcopatul olandez protestează, dar este liniștit: nimeni nu se va atinge de evreii care s-au convertit la catolicism. Dar acest fapt nu este suficient pentru episcopii catolici și, într-o scrisoare colectivă, care e citită în toate bisericile pe 26 iulie, ei condamnă în mod oficial deportarea tuturor evreilor. Pe 27 iulie, ca represalii, Comisarul Reich-ului redactează această dispoziție secretă: Având în vedere că episcopii catolici s-au amestecat în afacere, deși nu au fost atinși personal, toți evreii catolici vor fi deportați în cursul acestei săptămâni. Să nu se țină cont de nici o intervenție în favoarea lor. În acea vreme mulți încă nu știau că deportare însemna, de fapt, genocid. În aceeași zi, la porțile mănăstirii din Echt, Gestapo-ul se prezintă cu un tun blindat ca să o ridice pe călugărița evreică. Îi rămân puține clipe. Pe masa ei Scientia

(continuare în pag. 14)

A XXX-A ÎNTÂLNIRE MONDIALĂ A TINERETULUI

Biroul Pastoral al Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco Catolică de Oradea organizează înscrierile pentru cea de-a XXXI-a Întâlnire Mondială a tinerilor care va avea loc anul acesta la Cracovia, în perioada 25-31 iulie 2016.

Tema acestei Întâlniri Mondiale a Tineretului este: „Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui” (Matei 5,7).

Întâlnirea de la Cracovia se va desfășura după următorul program:

Deschiderea oficială va avea loc în după-amiaza zilei de marți, 26 iulie 2016, cu Liturghia de deschidere, care va fi prezidată de Eminentă Sa Cardinalul Stanisław Dziwisz, Arhiepiscopul de Cracovia.

În zilele de 27, 28 și 29 vor avea loc catehezele susținute de episcopii din întreaga lume, în diverse limbi și biserici. În timpul celor trei zile o atenție deosebită va fi îndreptată spre sacramentul reconcilierii, tinerii având astfel ocazia să experimenteze milostivirea lui Dumnezeu. Serile zilelor de 27, 28, 29 iulie vor fi dedicate activităților din cadrul Festivalului Tinerilor care se va desfășura în diferite puncte din Cracovia. Sfântul Părinte Papa Francisc va fi întâmpinat joi, 28 iulie 2016, de către tinerii din lumea întreagă, iar vineri, 29 iulie, va fi celebrată Calea Crucii pe străzile centrale ale orașului Cracovia. În seara zilei de 30 iulie, Papa Francisc va celebra Veghea de rugăciune, iar în dimineața zilei de 31 iulie, Sfânta Liturghie pe Campus Misericordie în apropierea orașului Cracovia.

Mai multe informații se pot găsi pe site-ul dedicat Întâlnirii de la Cracovia www.krakow2016.com sau pe site-ul în limba română www.zmtromania.ro.

Taxa de participare este de 200 euro/persoană și include: 180 euro cota de participare la Cracovia, 10 euro cota de solidaritate, 10 cheltuieli pentru logistica întâlnirii. Cheltuielile de transport, cazarea și masa în Dieceza noastră vor fi suportate de Biroul Pastoral. Înscrierile se fac la Biroul Pastoral Eparhial pentru Laici, până în data de 31 Martie 2016, achitând suma de 190 de euro/pers. Informații suplimentare: bpploradea@yahoo.it.

În perioada 19-25 iulie 2016 la Oradea va avea loc întâlnirea pregătitoare Zilelor Mondiale ale Tineretului, ocazie cu care va avea loc înfrățirea Eparhiei Greco-Catolice de Oradea cu Arhidiecezele de Matera și Acerenza din Italia. Cu această ocazie vor fi prezenți în urbea noastră 200 de tineri italieni alături de tinerii Eparhiei. Aceste zile vor fi ocazie de cunoaștere reciprocă, de prietenie și de încărcătură spirituală.

Biroul Pastoral

Conferință...

(urmăre din pag. 13)

Crucis este aproape terminată: opera a ajuns la locul în care descrie moartea Sfântului Ioan al Crucii. Ultimele cuvinte ale lui Edith, auzite de surori, sunt adresate surorii Roza, care e terorizată: Vino, să mergem pentru poporul nostru. De la ea mai primesc un bilet adresat Superioarei, în care ea îi cere să renunțe la tentativele de a o căuta pentru a o elibera. E scris așa: ... Eu nu aș mai face nimic în această afacere. Sunt întru totul mulțumită. O *Scientia Crucis* poate fi dobândită numai când se simte apăsarea crucii cu toată povara ei. De acest lucru am fost convinsă încă din primul moment și am spus din suflet: Ave Crux, spes unica (Slavă Crucii, singura nădejde).

Nu este lipsit de sens faptul că puținele informații ce ni s-au transmis din lagărul de concentrare de la Westerbork, unde s-a oprit înainte de a se îndrepta către ultima stațiune a Căii Crucii, zugrăvesc imaginea unei femei care se distinge prin comportamentul plin de pace și atitudinea calmă. Țipetele, plânsetele, starea

de supraexcitare și angoasa noilor sosiți erau de nedescris. Sora Tereza Benedicta se ocupa de copiii mici, îi spăla, îi pieptăna, le căuta mâncare și le dădea îngrijirea indispensabilă. Tot timpul pe care l-a petrecut în lagăr a dat celor din jur un ajutor atât de caritabil încât numai când mă gândesc, mă răscolește. Aceasta este mărturia unui negustor evreu din Köln care a întâlnit-o în lagăr și care, apoi, a reușit să scape de masacru. Măine ce se va întâmpla cu dumneavoastră? o întrebă negustorul pe acea soră atât de caritabilă. Iar răspunsul a fost: Până acum am putut să mă rog și să lucrez. Sper să pot continua să mă rog și să lucrez. Între 8 și 11 august 1942, Edith Stein, Tereza Benedicta a Crucii, uni jertfa sa cu aceea a lui Cristos, gazată într-o încăpăre de la Auschwitz.

În anul 1987 este proclamată fericită iar la data de 11 octombrie 1998 a fost canonizată de Sfântul Papă Ioan Paul al II-lea. Împreună cu Sfânta Brigitta a Suediei și Sfânta Ecaterina de Siena, este declarată, în 1999, co-patroană a Europei.

Cristi NEAGOE

Silvia PANTIȘ

Ziua Mondială Ecumenică de Rugăciune

Ziua Mondială Ecumenică de Rugăciune pentru femei s-a sărbătorit în 4 martie, a.c., iar la Oradea în acest an a avut ca locație Biserica Reformată „Rogerius”.

Este cea mai cunoscută mișcare ecumenică a femeilor creștine. Își are începuturile în anul 1980. Pornind de la organizațiile creștine catolice a femeilor din SUA, azi e sărbătorită această zi în peste 140 de țări, anual, în prima vineri a lunii martie. Forumul internațional propune de fiecare dată țara care să dea spre meditație versetele biblice. Europa s-a alăturat ceva mai târziu acestei mișcări. În ce privește țara noastră, din anul 2007 a răspuns afirmativ. Voi enumera în ordine țările care de atunci au stabilit versetele biblice: Paraguay, Guyana, Papaia din Noua Guinee, Camerun, Chile, Malaesia, Franța, Egipt, Bahamas, iar în anul 2016, Cuba.

Invitați au fost: pastor spiritual Vincze Iudit de la Biserica reformată de pe lângă Piatra Craiului, preotul Kiss Albert de la Biserica romano-catolică „Spiritul sfânt”, preot paroh Mihai Vătămănelu de la Biserica „Maica Domnului”, pastor spiritual, Imola Molnar de la Biserica unitariană. Au participat de asemenea mulți credincioși aparținând cultelor religioase: reformat, greco-catolic, romano-catolic, penticostal, unitarian și ortodox.

S-au prezentat spre meditare versetele biblice din Marcu 10,13-16 și Isaia 11, 1-10.

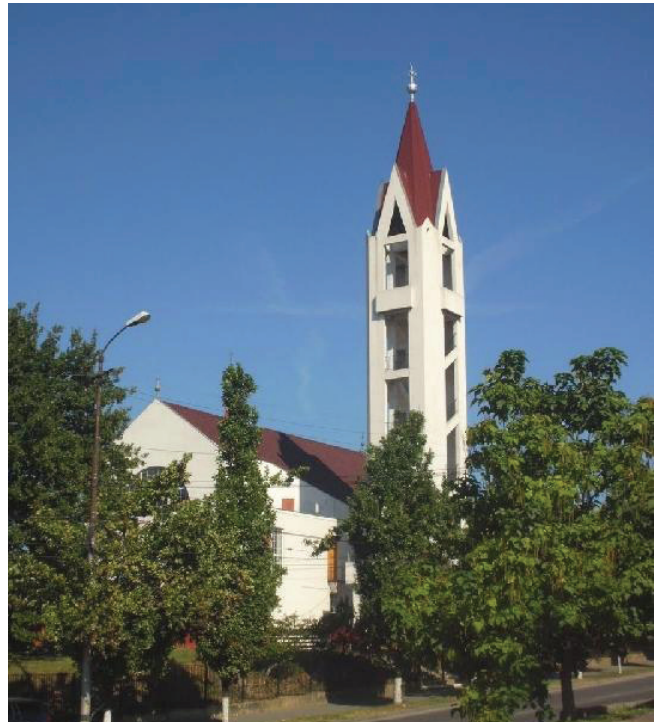
Programul e pregătit pentru femei, dar rugăciunea se adresează tuturor.

Preoții și pastorii prezenți au interpretat versetele biblice propuse, atât din Marcu, unde Isus are importantul îndemn, dar și o concluzie: „Lăsați copilașii să vină la Mine, nu-i împiedicați, căci acelora ce sunt ca ei le aparține Împărăția Lui Dumnezeu”. De asemenea, și din Isaia.

Redau un text din cuvântul de învățătură a părintelui Vătămănelu, după Isaia.

„Să remarcăm că Isaia nu vorbește aici despre <a-i tolera> sau <a-i suporta> pe ceilalți. Pacea acestei Vieți noi adusă ulterior de Isus nu este o simplă absență a războiului sau a conflictelor. Nu! Este o pace armonioasă bazată pe dreptate și pe recunoașterea reciprocă a faptului că toți au dreptul nu doar la viață, ci de asemenea la o viață mai bună. Doar atunci când leul și lupul renunță la <privilegiile lor naturale> și încep să mănânce iarbă ca și vaca, putem spune cu adevărat că <toate animalele sunt egale>. Viziunea unei noi Vieți, la care ne invită profetul Isaia, se bazează pe principiul că putem cu toții să fim învingători. Să ne rugăm pentru ca în lume să avem și să primim Viața nouă, care nu este altceva decât Împărăția Lui Dumnezeu în lume”.

S-au înălțat Domnului cântece de evlavie, de

pace, încredere și ajutor. De asemenea de mărire, „Magnificat”.

Rugăciunile rostite de femeile din diferitele confesiuni au fost pentru copii, tineri, familii, pentru soți, bolnavi, persoanele vârstnice, persoanele ce îngrijesc bolnavi, pentru săraci și cei neajutorați, pentru autorități.

De la cultul greco-catolic s-au implicat în rostirea rugăciunilor reprezentante ale Reuniunii Mariane: Săteanu Miorița, Butiri Elvira, Pantiș Silvia, Pașca Augusta și Silaghi Doina.

Doamna Miorița Săteanu, președinta onorifică a Uniunii femeilor din Bihor, datorită căreia a fost posibil acest eveniment, a spus o rugăciune pentru femeile din Cuba: „Dumnezeul meu, binevoiește și povățuiește-mă cu înțelepciunea Ta, călăuzește-mă cu dreptatea Ta, mângâie-mă cu milostivirea Ta, apără-mă cu puterea Ta Te rog cu umilință luminează-mi mintea, oțelește-mi voința, curățește-mi trupul și-mi sfințește sufletul. Dumnezeu meu, fă să cunosc cât de mici sunt bunătățile pământului și cât de mari sunt cele cerești, cât de scurt este timpul acestei vieți și cât de nemărginită este veșnicia”.

Doamna Szell Kato de la Biserica reformată din Seleuș și doamna Miorița Săteanu au făcut o prezentare a Cubei.

A urmat rugăciunea Tatăl nostru, spusă de fiecare în limba maternă, binecuvântarea preoților și în final cântecul în limba română „Ce bine e când frații se roagă împreună”. A fost o atmosferă plăcută. Nu a lipsit o agapă frățească pentru degustarea pâinii cubaneze și schimbul de impresii.

Biserica Ortodoxă recunoaște Casa Sfintei Fecioare de la Loreto

Săptămâna trecută mai mulți ierarhi ai bisericii-ilor ortodoxe din Albania, Georgia, România, Rusia și Serbia s-au adunat la Loreto, în Italia, pentru o zi de studiu și rugăciune în sanctuarul care păstrează Casa în care a locuit Sfânta Familie de la Nazaret, adusă aici în 1294. Prin această inițiativă lumea ortodoxă recunoaște în mod oficial cea mai veche relictă mariană.

Liderii ortodocși din toată Europa s-au adunat în bazilica de la Loreto, sub conducerea mitropolitului Ghenadie al Italiei și Maltei, cu ocazia celui de-al VII-lea centenar de la fondarea bazilicii pontificale. Reuniunea ierarhilor ortodocși s-a desfășurat în prezența arhiepiscopului catolic de Loreto, monseniorul Giovanni Tonucci. Referitor la această întâlnire, reprezentantul patriarhatului ecumenic de la Constantinopol în Italia și Malta, mitropolitul Zervos Ghenadie a spus că „este o etapă glorioasă, deoarece are loc după multe întâlniri importante: între papa Francisc și patriarhul Bartolomeu la Roma și Constantinopol, între papa Francisc și patriarhul Kirill. Este o perioadă de mare importanță, deoarece vedem că aceste două lumi, cea latină occidentală și cea bizantină orientală, doresc cu adevărat să iasă din criză și să arate tuturor unitatea și prosperitatea omenirii. La Loreto ne rugăm pentru a obține protecția Sfintei Fecioare. Cea mai veche relictă mariană se află în acest loc sfânt și ecumenic, unde noi ne rugăm și pe care îl apreciem. Așadar această perioadă este cu adevărat importantă pentru că toți doresc să se întâlnească pentru a duce lumii mesajul speranței, iar singura comoară care îi poate da omului puterea și fericirea este Mântuitorul nostru, Isus Cristos”.

Arhiepiscopul Giovanni Tonucci a spus că „bise-

ricile orientale surori se mândresc cu legăturile istorice în ceea ce privește Casa de la Loreto” și este „providențial faptul că întâlnirea de studiu și rugăciune are loc în Bazilica Sfintei Case, într-un spirit de credință și fraternitate”.

Cu privire la ecumenism, dialog și fraternitate, mitropolitul Ghenadie a spus că „acesta este spiritul pe care îl dă Biserica lui Cristos, nu diviziunile. Diviziunile sunt făcute de oameni, dar Biserica lui Cristos este mereu nedespărțită. Prin unirea acestei Biserici, pe care noi suntem datori să o facem, realizăm, de fapt, testamentul Mântuitorului Isus Cristos: «ca toți să fie una». Omul trebuie să îi fie frate aproapelui său și cred că Sfânta Casă de la Loreto transmite această comoară inestimabilă, iar pentru asta este glorioasă. Trebuie să ne rugăm și să simțim în inima noastră că poate cel mai mare păcat al lumii este divizarea Bisericii, divizările dintre noi, pe care Dumnezeu nu le dorește. Iar Dumnezeu suferă, deoarece nu am realizat încă testamentul său: ca toți să fie una”.

<http://ro.radiovaticana.va>

Duminica Presei

În fiecare an, a treia Duminică a Postului Mare (**3 aprilie 2016**) este dedicată presei creștine. În acest sens, tasul duminicii respective este centralizat la Episcopie, urmând ca acesta să fie folosit în vederea editării revistelor Eparhiei de Oradea. Tot în acest context precizăm că toți credincioșii noștri sunt rugați să acorde o mai mare atenție presei creștine, citirii și difuzării acesteia, chiar ajutorării ei, în măsura care se poate, pentru că ea, presa, face parte din actul de informare și cunoaștere necesar unui bun credincios.

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2016

APRILIE

Universală: Pentru ca micii agricultori să primească răsplata dreaptă pentru munca lor prețioasă.

Pentru evanghelizare: Pentru ca creștinii din Africa să dea mărturie de iubire și credință în Isus Cristos în mijlocul conflictelor politico-religioase.

Cursuri de formare permanentă pentru preoți

În perioada februarie - martie 2016 preoții Eparhiei Greco-Catolice de Oradea au participat la o serie de cursuri de formare permanentă. Acestea s-au desfășurat pe parcursul a trei zile în patru locații, după cum urmează :

- Zalău - 10 - 12 februarie 2016 : Vicariatul Șimleului
- Carei - 16 - 18 februarie 2016 : Vicariatul Careiului
- Stâna de Vale - 22 - 24 februarie 2016 : Vicariatul Beiușului
- Oradea (1Mai)- 29 februarie - 03 martie 2016 : Vicariatul Oradiei

Tematicile abordate au vizat probleme de maximă actualitate și importanță pentru viața parohiilor și îmbunătățirea activității preoților la nivelul comunităților pe care le păstoresc: administrarea parohiilor și gestiunea financiară, noțiuni de Leadership (concept, abordare psihologică și personologică) și comunicare (public speaking). Este pentru prima dată când acest gen de cursuri de formare continuă a preoților se organizează la nivelul Eparhiei Greco-Catolice de Oradea. Aceste vor continua cu o nouă sesiune în perioada mai-iunie 2016 când vor fi dezvoltate două module practice pentru partea de gestiune financiară a parohiei și comunicare în situații conflictuale, la care se va adăuga un curs de omiletică, psihologia amvonului și catehizarea vârstelor.

Acest demers este rezultatul concret al unui proiect inițiat și fundamentat de Părintele Antoniu Chifor -

vicar responsabil cu preoții al Episcopiei de Oradea, cu binecuvântarea Preasfințitului Virgil Bercea, Episcop de Oradea. Referenții cursurilor au fost Părintele conferențiar universitar doctor Eugen Jurca din Timișoara și domnul Palas Iulian - economist, expert contabil și consultant fiscal - membru al Bisericii noastre din Satu Mare. Scopul declarat al acestor cursuri este acela de a contribui la dezvoltarea și eficientizarea întregii activități a preoților în comunitățile pe care le păstoresc, și în special în ceea ce privește administrarea patrimonială și a activităților specifice ca premisă de eficientizare a întregii munci pastorale.

Desfășurarea cursurilor a constituit totodată un bun prilej pentru membrii clerului de a clarifica o serie de probleme de natură administrativă cu care se confruntă aceștia și comunitățile în teritoriu; o posibilitate de a socializa și de a spori coeziunea de grup, de a întări legăturile de solidaritate cu ceilalți preoți din protopopiatele de care aparțin și nu numai. De asemenea, desfășurarea cursurilor a permis o mai bună comunicare pe verticală în relația parohie-protopopiat-conducere eparhie, fluxul informațional fiind de real folos în proiectarea viitoarelor acțiuni pe linie de organizare și desfășurare a cursurilor de formare continuă a păstorilor de suflete. Aceste cursuri de formare permanentă a clerului au fost sprijinite financiar de Organizațiile Renovabis și Kirche in Not din Germania.

Biroul de presă

Trofeu de excelență în cultură pentru un preot greco-catolic

În cadrul celei de-a VI-a ediții a Galei Culturii Sălăjene, care s-a desfășurat vineri, 11 martie 2016, la Zalău, preotul greco-catolic, Cristian Borz, a fost recompensat pentru demersul de salvare a Casei Memoriale „Iuliu Maniu” din Bădăcin. Acest eveniment special a fost creat pentru a fi un mijloc de recunoaștere și recompensare a valorii, de stimulare și promovare a eforturilor și demersurilor culturale, a acțiunilor și proiectelor și a oricăror produse și servicii culturale făcute în beneficiul sălăjenilor și al județului Sălaj. Preotul sălăjean s-a aflat pe lista scurtă a celor care, prin propriile eforturi, au reușit și reușesc să aducă un plus de valoare locului în care își desfășoară activitatea.

Biografia preotului Cristian Borz este indisolubil legată de Bădăcin, de Parohia Greco-Catolică și de promovarea memoriei lui Iuliu Maniu. De când a fost investit ca preot în această localitate, s-a implicat activ în promovarea valorilor culturale și istorice a localității Bădăcin prin organizarea de simpozioane, parteneriate locale, județene, naționale și chiar internaționale.

Printre cele mai reprezentative realizări pe plan cultural am putea aminti apariția, în anul 2012, a primei ediții a „Monografiei satului Bădăcin și a familiei Maniu”, iar în anul 2015, apariția celei de-a doua ediții a cărții, revizuită și adăugită. Poate cea mai importantă acțiune a parohului de Bădăcin a fost implicarea activă în reabilitarea Casei Memoriale „Iuliu Maniu” din Bădăcin și în recuperarea obiectelor care au aparținut familiei Maniu. În anul 2011 a înființat un muzeu dedicat marelui om politic Iuliu Maniu la demisolul bisericii greco-catolice din Bădăcin, acordându-i-se, în semn de apreciere, în anul 2012, o „Diplomă de Onoare” din partea Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Sălaj. În 24 august 2013, odată cu sărbătoarea „Bădăcin 800 – 800 de ani de la prima atestare documentară a localității Bădăcin”, devine „Cetățan de

Onoare” al Comunei Pericei, de care aparține și satul Bădăcin. Mai amintim faptul că este vice-președinte al Fundației „Iuliu Maniu – Ion Mihalache” din București și membru fondator al Fundației „Corneliu Coposu”, Filiala Sălaj.

Cu ocazia Galei de închidere a Anului Centenar Corneliu Coposu, a fost premiat cu diplomă și medalie de către Fundația „Corneliu Coposu” pentru întreaga sa activitate. Momentul omagial a fost organizat de Fundația „Corneliu Coposu”, în colaborare cu Academia Română. Părintele Borz este și co-fondator al revistei de spiritualitate creștină „Flori de Crin”, la care, din anul 2008, este redactor-șef. A semnat în septembrie 2015, un Acord de colaborare încheiat între Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și Parohia Greco-Catolică Bădăcin, acord ce viza dezvoltarea unor proiecte culturale cu scopul refacerii memoriei lui Iuliu Maniu și a familiei sale, precum și a victimelor regimului communist persecutate în lagarele și coloniile de muncă.

Ioana GALE www.egco.ro

Ziua Bolnavului la Caritas Eparhial Oradea

Ziua de 11 februarie 2016 a fost dedicată Zilei Mondiale a Bolnavului, ocazie cu care Asociația Caritas Eparhial Oradea, prin Serviciul de asistență și îngrijire socio – medicală la domiciliu pentru persoane vârstnice, a oferit un pachet minim de servicii medicale gratuit, prin măsurarea tensiunii arteriale și a glicemiei. Au fost testate 80 de persoane, cu vârste cuprinse între 23 și 89 de ani, dintre care 16 persoane au fost călduros invitate să efectueze o vizită la doctorul de familie, din cauza unor probleme de sănătate depistate în urma acestor verificări.

Asistenții noștri medicali au fost prezenți și în cadrul Cantinei Sociale, unde au măsurat tensiunea arterială și glicemia beneficiarilor noștri, oameni ai străzii, care s-au bucurat să audă din partea unui personal

medical specializat că nu au probleme mari de sănătate și că în pofida condițiilor vitrege cărora se supun, fiind fără o locuință și în foarte multe cazuri părăsiți de cei dragi, sau aflându-se în neputința de a-și procura singuri hrana cotidiană, aceștia au trecut cu bine peste această iarnă, sănătatea lor nefiind foarte afectată.

Toate persoanele cărora li s-au efectuat aceste analize au primit din partea Asociației un pachet de vitamina C.

Caritas

Maica Tereza de Calcutta: prima Sfântă globală

Apostolul celor nevoiași, Maica Tereza de Calcutta, devine prima Sfântă globală. Sfântul Părinte Papa Francisc a semnat decretul de ridicare la cinstea Altarelor. Este cea mai mare icoană umană a „societății fluide”. Când a câștigat premiul Nobel pentru Pace, în 1979, jurnaliștii au definit-o ca fiind „o celebritate fără sprâncene false și machiaj”. Din acel moment reprezentanții mass media nu și-au mai luat ochii de pe ea. Astfel a devenit simbolul contemporan al comuniunii evanghelice a celor mai săraci dintre săraci, marea consolatoare a celor înfrânți de globalizare. Beatificarea Maicii Tereza, difuzată în întreaga lume, a avut loc la Vatican în 19 octombrie 2003, în prezența unei „mulțimi oceanice”.

Institutul Gallup a definit-o pe Maica Tereza persoana cea mai admirată a anilor 1900, mai presus decât Gandhi și Martin Luther, acest lucru provocând o autentică apoteză televizată. Astfel imaginea sorei ajutând un om muribund a devenit holograma contemporană a milostivirii, alimentând o nesfârșită anecdotă unde mărturisirea edificată, mereu înaltă și profundă, se amestecă cu o extraordinară estetizare a sacrificiului de sine. Scriitorul Chatwin, văzându-o pe Maica Tereza sărutând un om leproș în pragul de a muri, a spus: «eu n-aș face acest lucru nici pentru un milion de dolari», iar ea privindu-l i-a replicat: «Nici eu. Pentru un milion de dolari nu, însă din iubire față de Cristos da, și cu bucurie!».

Maica Tereza iubea să repete faptul ca Dumnezeu lucrează întotdeauna prin căile cele mai simple, pentru acest lucru ea era mult mai elocventă decât o carte de teologie. Ea conducea expunerea dogmelor în materializarea gesturilor, întâlnirea cu persoanele bolnave, mâna care vindeca, dezmiardarea care alina.

Maica Tereza, născută Agnesă Gonxhe Bojaxhiu, s-a născut la 26 august 1910, în Skopje, Macedo-

nia, trecând la Domnul în data de 5 septembrie 1997, la Calcutta, India. Timp de peste 45 de ani, ea a îngrijit săracii, bolnavii, orfanii și muribunzii, conducând și extinderea misiunilor carității, mai întâi în toată India, apoi și în alte țări. A întemeiat ordinul „Misionarele Carității”.

În urma Consistoriului public care a avut loc în Palatul Apostolic, Maica Tereza ar urma să fie canonizată duminică 4 septembrie 2016.

Biroul de presă

A trecut la cele veșnice ÎPS Janusz Bolonek

Înalt Preasfințitul Janusz Bolonek a trecut la cele veșnice miercuri, 2 martie 2016, la vârsta de 78 de ani, la Lodz, în Polonia. Mons. Bolonek a fost Nunțiu Apostolic în România în perioada 23 ianuarie 1995 – 30 septembrie 1998. I-a urmat Mons. Jean-Claude Périsset (1998-2007), cel care s-a ocupat de vizita Papei Ioan Paul al II-lea în România; apoi Mons. Francisco-Javier Lozano Sebastián (2007-2015), iar din acest an Mons. Miguel Maury Buendía.

Născut la Huta Dłutowska, în Polonia, în Arhiepiscopia de Lodz, la 6 decembrie 1938, Janusz Bolonek a fost hirotonit preot la 17 decembrie 1961 și consacrat Episcop la 20 octombrie 1989. După consacrare, a lucrat în serviciul diplomatic al Sfântului Scaun, în Nigeria, Burkina Faso și Coasta de Fildeș (1989-1995), în România (1995-1998), apoi în Secretariatul de Stat

din Vatican (1998-1999), și ulterior Nunțiu Apostolic în Uruguay (1999-2008), Bulgaria (2008-2013) și Macedonia (2011-2013). În 2013 s-a pensionat și s-a retras la Lodz.

Funeraliile au fost celebrate duminică, 6 martie, în biserica parohială din localitatea natală, înmormântarea având loc în cimitirul parohial.

ASOCIAȚIA CARITAS EPARHIAL ORADEA

str. Episcop Mihai Pavel, 3; tel. 0359/418.212; fax. 0359/418.211;
e-mail: caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

Implică-te!

Cu ajutorul tău, în 2016, lucrările la Casa Frențiu vor fi finalizate!

Împreună cu 2%

Fiți generoși fără să pierdeți nimic!

Contribuiți la finalizarea Casei Frențiu direcționând 2% din impozitul pe venitul din 2015!

DATE DE IDENTIFICARE

Denumire entitate non profit
**ASOCIAȚIA
CARITAS EPARHIAL ORADEA**

Cod Fiscal
RO 17085486

Cont bancar
**RO 27 BTRL 0050 1205 7261 6902
BANCA TRANSILVANIA**

Fișa completată se depune la Administrația Financiară sau poate aduce la sediul asociației.
Le vom depune noi la Administrația Financiară.